

ה: עין משפט
נר מצוה

המקנא פרק ראשון סוטה

מסורת הש"ס

(א) [שנושט ו:י] (ב) סנהדרין
מנ: ע"ש, (ג) מ"ק ה.
(ד) פ"א ל"ג, (ה) כפול הוא
במס' (ו) ודברס נד,
(ז) דף ג:י, (ח) ועיין חס'
קידושין ג:י ד"ה מלא ומוס'
מטות פא, ד"ה יוס',
(ט) ע"י רש"א, י' דף יב
ויד.

הגהות הב"ח

(א) נ"ב אל מקרי וס', כ"ב
וס' כס"ן כמו מי שס' פה
לחם פירוש שס' דרכי
דרכי הס' אל מקרי וס' וס'
כס"ן אל כס"ן מעין
שומת כ"ד: (ג) רש"י ד"ה
ספתי וס' נא (בגדיות:
תו"מ ו"ב פ"א בגדיות:
(ג) "וס' ד"ה לחא וס'
(ד) דוק ל"ב כדלמרי'
בשמינין כ"ל ותיבות
משום דרמיו עליו ליטמי
נמחק: (ד) ד"ה חלו וס'
לא דמיל להכח דכיון
דעומה כתיב בה הרי
היא כערה גמורה וגזירת
וסי' ואס"ה אימעות
בפרשת יבמין מין:

מוסף רש"י

זכרי, לשון רבים משמע
(סנהדרין חנ:), לא תבזה,
אין דרך לבטלו (שם), כל
השם אורחותיו, המהפך
הפסד מזה כנגד שמה
וס' עברה כנגד
הפסיד, וס' כמו שמן
(ח"פ ח).

ולשאל ולספח. על ידי שמנא עמנו כל ילדי ספחת שאינו עיקר
כאנשים אלא נספח וטפל: עפ"ל. דבר שאינו חשוב בעמנו אלא נטפל
באחרים: ספחני נא. אספני נא. (ו) בנבואת בית עלי משמע קרא
לנפש מהם לאוסס ולקלוטם אלא:

אל אחס הכסופות. בלחמ מן המשמרות:
שכר עולה בידו. ולא שכר קרבן אחר:
זכרי. כל הזכרים במשמע: השם
אורחוסיו. מחשב הפסד מזה כנגד
שכרה: (ז) אמר לה כפני שנים אל
מדברי עם איש פלוני ודברה עמו.
שלא ציחוד: עדיין מותרת לביתה.
לשמש. בימה לשון משמש הוא: אסורה
לביסא ואסורה לאכול בפרומה. עד
שחשבה. ולקמן כפ' כסס שהמים בודקין
(דף כח). יל"ף מוגממא ונטמאה של
דקמים אחד נבעל ואחד לנבעל ואחד
לתרומה: ואם מה בלא בניס. עד
שלא השקה: חוללם ולא מסייבם.
בגמרא מפרש טעמא: הא גופא
קשיא אמרם כיצד מקנא לה אמר לה
כפני שנים כו'. קס"ד אמר לה כו'
היינו פירושא דכ"ד מקנא לה אמר
לה כפני שנים כו' ואשמעינן דהוה
הקניי: אלמא דיבור ספירה היא.
אפי' מדברת עמו בשוק ספירה חשיב
לה מדקאמר זה הקניי דלי לאו
דספירה הוא ולא מיתסרל בה מלא
קניי איכא ולמה לי דמיתהבה:
והדר סני. דכי עברה על התרומה
ודברה עמו מותרת לביתה: אמר

אביי פ"י קאמר. אמר לה לאו פירושא
דכ"ד מקנא לה הוא אלא תרמי קמי
דברה אע"פ שעברה על קניייו אלא
דיבור או אם דברה עמו אחר קניי
גמור דלא תספיר עדיין בלחמ משמי
אלו מותרת לנבעל אלא עברה על
קניייו אלא ספירה כנון שאמר לה
אל תספיר ונכסה עמו לבית הסתר
כו': ויאלה מביסו. לעיל מינה כתיב
כי מלא בה ערות דבר וגו' ויאלה
מביסו וגו' לאיש אחר למה לי למכתב
אז למשירה לאסובל על ידי גט
כריתות לכחוש ויאלה מביסו והיתה
לאיש למה לי למכתב לאחר אלא
למעוטי יבמה היכא דלא גרשה בעל
אחר שמלא בה ערות דבר והכי
משמע קראי כי מלא בה ערות
דבר יגרשה בספר כריתות ויאלה מביסו כלומר וכלל ד' שמלא
מביסו בין ע"י גירושין בין ע"י מיתה אם בלח לנישא לאיש אחר
הוא נזקק לו: אי הכי חליצה נמי לא סיבגי. דהא פטרה רחמנא
ושרייה לאיש אחר בכל ענין שמלא מביסו אחר שנמלא בה ערות
דבר: אילו איסיס לנבעל. מי משתריא בלא גט הא כתיב וכתב לה
ספר כריתות: אפי' מלא בה ערות דבר כריתות בעיא השמא נמי בעי'
חליצה דכס במקום בעל קאי: איז דאמרי. דהכי שני רב יוסף לעיל
רחמנא אמר כו' לזה לנבעל לגרשה מביסו כשמלא בה ערות דבר כי היכי
דלא תספיר' לביתה כדאמר לעיל: ונמא בביתא כי קריא לשוממא:
מי

דבר יגרשה בספר כריתות ויאלה מביסו כלומר וכלל ד' שמלא
מביסו בין ע"י גירושין בין ע"י מיתה אם בלח לנישא לאיש אחר
הוא נזקק לו: אי הכי חליצה נמי לא סיבגי. דהא פטרה רחמנא
ושרייה לאיש אחר בכל ענין שמלא מביסו אחר שנמלא בה ערות
דבר: אילו איסיס לנבעל. מי משתריא בלא גט הא כתיב וכתב לה
ספר כריתות: אפי' מלא בה ערות דבר כריתות בעיא השמא נמי בעי'
חליצה דכס במקום בעל קאי: איז דאמרי. דהכי שני רב יוסף לעיל
רחמנא אמר כו' לזה לנבעל לגרשה מביסו כשמלא בה ערות דבר כי היכי
דלא תספיר' לביתה כדאמר לעיל: ונמא בביתא כי קריא לשוממא:
מי

אלא ליואלה משום ספירה כיון דנפקא לן סוטה ודאית מטומאה דכתיב בה: אילו איתיא אבע"ב מי' לא בעיא נב. הקשה רבי בשם
ר' אבהו בר מרדכי ו"ל והא סוטה ודאית ואילונית היכא דהכיב בה ואשת סריס דבעו גט מבעל היכא דאייתי וס' פטורה מיבס בלא
חליצה וס' לתוך סוטה ודאית לא דמיל להכא (ו) כיון דעוממא ססס הרי היא כערה גמורה דגזירת הכתוב הוא דפטורות ואשת סריס ואילונית
היכא דאייתי לנבעל שרי ליה וס'יה אימעוט כפ"ק דיבמות יבוס יבוס. רבינו מנחם העזרי ופירש רחמנא אמר אשר לא יבנה לבנות ולא לסחור:
דנעל וקממעט לן קרא כיון דנא מכה נשואי אחיו הרי הוא במקום בעל דאסורה לו ליבס בלא חליצה בעיא:

מי

הא גופא קשיא. תימה לרבי אמאי לא נקט הכא ליטנא דריש
מס' מכות (דף ב.) כיצד העדים נעשים וזממין כיצד אין העדים
נעשים וזממין מבני ליה הכא נמי הוה ליה למימר הכי כיצד מקנא לה
כיצד אין מקנא לה מבני ליה והסם מתוך שפיר אכל הכא אפילו לפי

המירון הוה ליה למימי כיצד אין מקנא
לה וגרסה דלחכי לא פריך הכא משום
דמי' למימר אל תדברי דרישא פירוש
ספירה דהיינו קניי גמור ואמי שפיר
ליטנא דכ"ד מקנא לה ולא קשיא מדי
אלא רישא לסיפא וה"פ הכא אלמא
פירוש דמתי' דייבור ספירה הוא
דמתיני כיצד מקנא ולשון נקי הוא
דמתן בפרק קמא דמכות (דף יג.)
רואה מדברת ומפרש בגמ' מתי מדברת
נסתרה א"כ תיקיף סיפא דקמי דברה
עדיין מותרת לביתה ולי פירוש דדיבור
דמתינין ספירה אמאי מותרת אלא
דיבור ממש הוא ולפי הירושלמי משמע
דבעי לתרוי' דדיבור דרישא ספירה
אלא דנקט לשון נקי והכי אימא הסם
סוף דבר שמדבר עמו הא אם
נסתרה עמו ולא דברה אין ספירה
כלום פירוש נסתרה דכ"ד אמר
מימר לך אפי' דברה עמו ולא נסתרה
עדיין מותרת לביתה לשון נקי הוא
מתי' פ"י דיבור דרישא לשון נקי מיהו
דסיפא אית לן למימר על כרחן
דיבור ממש:

לאחר וס' א"ב. אין להקשות
מפרק האשה שנפלו לה
נכסים (מכות דף פא.) בשמעין
דשומרת יבס דפריך הסם והא ענין
לכשנשא לאחר מטלי מה שכתוב
למי אמר רב אשי יבס כמו אחר
דמי דלענין לשון שני' כ"ד שוי'
כאחר אלא בלחמ דקרא אין האם
בכלל והכי נמי משמע בפרק אין
מקדישין (עריין דף כ:) דקמי אס
מכר את השדה לאיש אחר לאחר ולא
בין או אינו אלא לאחר ולא לאח
כשהוא אומר איש הרי את אומר
הא מה אני מקיים לאחר לאחר ולא
בין דמשמע טעמא דכתיב איש
לא לאח הכי לא הוה אלא ככלל אחר
וכ"ש גבי יבס דנא מכה נשואי
אחיו דלאו אחר הוא והכי אמרינן
נמי בפ"ק דקידושין (דף יג.) אמר
קרא סן ימות במלחמה ואיש אחר
יקנה מתקין לה רב שיא בריה

דבר ילדי אימא מאן אחר יבס ומשי דכס לא מקרי אחר (א) אכל
קשיא מפרק האומר (קדושין דף סו:) דנפקא לן מהכא בפרק האומר
דלא תפסי קדושין בלחמ אשה אימר דאליטריך קרא דוקא ליבס
(ו) וס' משום דמתי' עילא ליבומי כדאמרי' בשמעין ואכתי אחות אשה
מנלן ועוד תקשה דהכא אע"ג דכתיב איש אחר ממעטין יבס וזערינן
מדיבין יבס מאיש וממעטין בן מאחר וא"ת מאיש ממעטין כפ'
האומר (ג) וס' קרובים ומלאחר יבס סוף סוף ואיש אחר יקנה מאי
דשם ניה: לאחר וס' א"ב. אי קשיא והא האי קרא נוסטה
ודאי ע"י עדים כתיב דילפינן דבר דבר מממון בסוף מסכת גיטין
(דף ג.) וסוטה ודאי אמר בפ"ק דיבמות (דף יא:) דפטורה בלא חליצה
משום דכתיב בה טומאה כעירות מרין דלאחר לא אליטריך למיכתב

אלא ליואלה משום ספירה כיון דנפקא לן סוטה ודאית מטומאה דכתיב בה: אילו איתיא אבע"ב מי' לא בעיא נב. הקשה רבי בשם
ר' אבהו בר מרדכי ו"ל והא סוטה ודאית ואילונית היכא דהכיב בה ואשת סריס דבעו גט מבעל היכא דאייתי וס' פטורה מיבס בלא
חליצה וס' לתוך סוטה ודאית לא דמיל להכא (ו) כיון דעוממא ססס הרי היא כערה גמורה דגזירת הכתוב הוא דפטורות ואשת סריס ואילונית
היכא דאייתי לנבעל שרי ליה וס'יה אימעוט כפ"ק דיבמות יבוס יבוס. רבינו מנחם העזרי ופירש רחמנא אמר אשר לא יבנה לבנות ולא לסחור:
דנעל וקממעט לן קרא כיון דנא מכה נשואי אחיו הרי הוא במקום בעל דאסורה לו ליבס בלא חליצה בעיא:

דלא יסתירה לביתה ואת אסרת תתייבם נפי' יבוס. רבינו מנחם העזרי ופירש רחמנא אמר אשר לא יבנה לבנות ולא לסחור:

מי

כב א מ"י פ"א חנ'
דעת הלכה ד:
כב ב מ"י פ"א חנ'
סוטה הלכה ד ה
סמך פסין ט טו"ע א"ה
ס' קמא ספ"ק ו:

תורה אור השלם

1. ולשאל ולספח
2. ולקדור: וקרא ידו
3. וקרא כל החרים
4. וקרא כל החרים
5. וקרא כל החרים
6. וקרא כל החרים
7. וקרא כל החרים
8. וקרא כל החרים
9. וקרא כל החרים
10. וקרא כל החרים
11. וקרא כל החרים
12. וקרא כל החרים
13. וקרא כל החרים
14. וקרא כל החרים
15. וקרא כל החרים
16. וקרא כל החרים
17. וקרא כל החרים
18. וקרא כל החרים
19. וקרא כל החרים
20. וקרא כל החרים
21. וקרא כל החרים
22. וקרא כל החרים
23. וקרא כל החרים
24. וקרא כל החרים
25. וקרא כל החרים
26. וקרא כל החרים
27. וקרא כל החרים
28. וקרא כל החרים
29. וקרא כל החרים
30. וקרא כל החרים
31. וקרא כל החרים
32. וקרא כל החרים
33. וקרא כל החרים
34. וקרא כל החרים
35. וקרא כל החרים
36. וקרא כל החרים
37. וקרא כל החרים
38. וקרא כל החרים
39. וקרא כל החרים
40. וקרא כל החרים
41. וקרא כל החרים
42. וקרא כל החרים
43. וקרא כל החרים
44. וקרא כל החרים
45. וקרא כל החרים
46. וקרא כל החרים
47. וקרא כל החרים
48. וקרא כל החרים
49. וקרא כל החרים
50. וקרא כל החרים
51. וקרא כל החרים
52. וקרא כל החרים
53. וקרא כל החרים
54. וקרא כל החרים
55. וקרא כל החרים
56. וקרא כל החרים
57. וקרא כל החרים
58. וקרא כל החרים
59. וקרא כל החרים
60. וקרא כל החרים
61. וקרא כל החרים
62. וקרא כל החרים
63. וקרא כל החרים
64. וקרא כל החרים
65. וקרא כל החרים
66. וקרא כל החרים
67. וקרא כל החרים
68. וקרא כל החרים
69. וקרא כל החרים
70. וקרא כל החרים
71. וקרא כל החרים
72. וקרא כל החרים
73. וקרא כל החרים
74. וקרא כל החרים
75. וקרא כל החרים
76. וקרא כל החרים
77. וקרא כל החרים
78. וקרא כל החרים
79. וקרא כל החרים
80. וקרא כל החרים
81. וקרא כל החרים
82. וקרא כל החרים
83. וקרא כל החרים
84. וקרא כל החרים
85. וקרא כל החרים
86. וקרא כל החרים
87. וקרא כל החרים
88. וקרא כל החרים
89. וקרא כל החרים
90. וקרא כל החרים
91. וקרא כל החרים
92. וקרא כל החרים
93. וקרא כל החרים
94. וקרא כל החרים
95. וקרא כל החרים
96. וקרא כל החרים
97. וקרא כל החרים
98. וקרא כל החרים
99. וקרא כל החרים
100. וקרא כל החרים

